

KAUZA VILY MARLENE

Dne 30. dubna 2019 se v Praze uskutečnila úřadům neoznámená akce „Férové bydlení pro všechny“. Akce nejprve spočívala ve shromáždění asi padesáti osob na veřejném prostranství před zchátralou vilou Marlene v pražské Libni. Součástí bylo vystoupení několika řečníků na témata dostupného bydlení, zvyšujících se nájmu v Praze a opuštěných chátrajících bytových domů v soukromém vlastnictví. Po projevech se účastníci demonstrace v poklidu rozešli. Skupina asi osmi osob však zůstala na místě, po žebříku rozbitým oknem vnikla do vily Marlene a z balkónů ve druhém patře rozvinula transparenty s nápisy „Bydlení je lidské právo!“, „Ano férovým nájmem//ne plutokratickým zájmům!!!“, a „Rise against predatory landlords!“. Večer kolem sedmé hodiny do vily další dvě osoby přinesly hudební aparaturu a budovou se začaly ozývat dunivé zvuky hypnotic techna.

Ve 20:02 pan Miloš, obyvatel sousedního domu, oznámil na linku 158, že do vily Marlene vnikla po žebříku skupina osob a ozývají se od tam divné zvuky. Na místo záhy dorazilo několik policejních hlídek a zásahová jednotka. V mezidobí k vile dorazil také majitel nemovitosti a požadoval po policistech, aby byly osoby z jeho vily vykázány. Policisté prostřednictvím megafonů vyzvali osoby nacházející se uvnitř vily Marlene, aby okamžitě ukončily hudební reprodukci a následně opustily objekt. Účastníci asi po deseti minutách vypli hudební aparaturu a z balkónu policistům oznámili, že objekt neopustí, protože protestují za právo na nocleh a bydlení pro všechny, a navíc už je tma, takže by se mohli při opuštění budovy zranit. Policejní vyjednaváč navrhl, že při opuštění budovy mohou policisté účastníkům akce asistovat svícením baterkou. V reakci na tento návrh se z interiéru vily Marlene ozvalo několik vulgárních pokřiků.

Policisté následně ještě jednou pomocí megafonu zopakovali výzvu k opuštění budovy a svůj návrh se svícením baterkami. Asi pět minut poté zásahová jednotka beranidlem rozbila zazděný vchod ve spodním podlaží a vnikla do prvního patra, kde se shromažďovalo deset osob, které policie vyzvala k opuštění budovy. Osoby si ze strachu z napadení lehly a v obranné pozici si nohama kryly břicho a pomocí rukou hlavu. V tomto okamžiku končí záznam z policejních kamer. Policie následně osoby zadržela, vyvedla ven z vily, naložila do policejních vozidel a rozvezla po dvou na jednotlivá místní oddělení policie k podání vysvětlení. Několik osob tvrdilo, že je při zásahu policisté zranili údery a kopy. Tyto osoby předala policie k ošetření lékařům. Ti v lékařských zprávách konstatovali odřeniny, modřiny a intoxikaci alkoholem.

Včasnou a formálně bezvadnou žalobou se oněch deset účastníků akce „Férové bydlení pro všechny“, kteří vnikli do vily Marlene, domáhalo, aby soud určil, že zásah Policie ČR vůči nim dne 30. dubna 2019 při vile Marlene byl nezákonný. Zásah měl spočívat v neoprávněné výzvě k opuštění objektu bez právního důvodu, v bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, a ve způsobení bezdůvodné újmy na zdraví a v neoprávněném omezení práv žalobců.

ÚKOL:

Představte si, že jste asistent/ka soudkyně Městského soudu v Praze (správní úsek), která je soudkyní zpravodajkou ve věci vila Marlene. Ráno na stole objevíte spis případu se vzkazem od soudkyně zpravodajky:

Prosím o zpracování návrhu aplikace testu proporcionality na daný případ. Identifikuj dotčená základní práva a veřejné zájmy a proveď analýzu jejich konfliktu prostřednictvím testu proporcionality. Ještě nevím, jaký názor na věc mají další soudci v senátu, takže to rozhodni podle sebe, ale zkus se vypořádat i s možnými protiargumenty. Necháám na tobě, jestli budeš postupovat podle „německé“ či „strasburské“ varianty testu proporcionality.

Předem díky,

Mirka

POZNÁMKA:

Zaměřte se prosím primárně na ústavní rovinu a lidskoprávní argumentaci, procesní detaily ponechte stranou. Na zákonné úrovni by se mohly hodit následující předpisy: zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (zejm. § 12); zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (§ 51 a násl.).